

Järjestö- ja seurakuntafoorumin sekä palveluntuottajafoorumin toimintalinjaukset

Aluehallitus 27.05.2025
433/00.01.01.01/2025

Valmistelija palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783
järjestökoordinaattori Arto Lampila, p. 050 312 5271
yhteiskuntasuhteiden päällikkö Anna-Liisa Heiskala, p. 050 312 5276

Selostus asiasta

Yleistä

Aluehallitus antoi kokouksessaan 7.11.2023 § 341 toimeksiannon arvioida toimielinrakennetta seuraavaa valtuustokautta varten. Toimielinrakenteen arviointi toteutettiin syksyllä 2024. Toimielinrakenteen arviointia ja valmistelua ohjasivat seuraavat periaatteet: strategia, ihmislähtöisyys, vahva järjestäjä, kumppanuus, integraatio, kansanvaltaisuus, resurssiviisaus sekä hyvä hallintotapa.

Arviointiprosessin aikana toteutettiin marras-joulukuussa 2024 toimielinten itsearviointi sähköisellä kyselyllä, työpajatyöskentely sekä esittelijän ja puheenjohtajan parihaastattelut.

Sekä palveluntuottajien että järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielimien itsearvioinnissa nousi esiin nykyisen hallinnollisesti muodollisen vaikuttamistoimielimen rajaava vaikutus osallisuuteen. Vaikuttamistoimielimet totesivat tarpeen uudistumiselle sekä työskentelyn kehittämiselle. Tärkeää on varmistaa, että jatkossakin on rakenteellinen vaikuttamiskanava, jonka koollekutsumisesta vastaa hyvinvointialue.

Molempien vaikuttamistoimielinten itsearvioinneissa todettiin, että työskentely on ollut merkityksellistä ja ilmapiiri on ollut hyvä, mutta kuitenkin hieman epäiltiin todellisia vaikuttamismahdollisuuksia. Eniten kritiikkiä tuli käsiteltävien asioiden paljoudesta sekä siitä, ettei aikaa materiaaliin perehtymiselle ollut riittävästi. Osa koki myös, että vaikuttamistoimielimessä käsiteltävillä asioilla ei ollut suoranaista kosketuspintaa järjestöjen, seurakuntien tai palveluntuottajien arkeen. Enemmän toivottiin avoimempaa vuoropuhelua hyvinvointialueen kanssa ja keskittymistä yhteistyön kannalta merkityksellisempiin asioihin.

Foorumien toiminta

Foorumeiden tärkein tavoite on pitkäjänteisen kahdensuuntaisen vuoropuhelun mahdollistaminen järjestöjen, seurakuntien, palveluntuottajien ja hyvinvointialueen välillä. Tavoitteena on lisäksi vahvistaa kumppanuutta, yhteistyötä sekä osallisuutta. Avoimilla foorumeilla mahdollistetaan aikaisempia vaikuttamistoimielimiä laajempi osallistuminen hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, päätöksentekoon ja seurantaan. Lisäksi foorumimuoto mahdollistaa keskittymisen järjestöille, seurakunnille ja palveluntuottajille tärkeisiin asioihin.

Foorumeiden koollekutsumisesta ja sisällöllisestä valmistelusta vastaa hyvinvointialue. Molemmille foorumeille nimetään valmistelun tueksi työryhmä, johon kutsutaan järjestöjen, seurakuntien ja palveluntuottajien edustajia. Työryhmien kokoonpanossa huomioidaan järjestöjen ja palveluntuottajien toimiala, koko ja maakunnan erilaiset alueet. Seurakuntien edustuksessa huomioidaan myös vapaat suunnat.

Järjestö- ja seurakuntafoorumille sekä palveluntuottajafoorumeille on laadittu toimintalinjaus, joita on käsitelty vaikuttamistoimielimissä sekä avoimissa kuulemistilaisuuksissa.

Molemmat foorumit kokoontuvat 3-6 kertaa vuodessa. Tilaisuudet järjestetään hybridinä ja ne tallennetaan katsottavaksi kahden viikon ajaksi. Tilaisuuden jälkeen on esitysten ja materiaalien kommentointimahdollisuus sähköisellä alustalla. Foorumien keskusteluista ja jälkikäteen tulleista kommenteista laaditaan muistiot, mitkä toimitetaan valmistelijoille sekä päättäjille. Foorumeista tai työryhmätyöskentelystä ei makseta kokouspalkkioita eikä matkakovauksia.

Foorumeille tullaan laatimaan vuosikello, joka huomioi hyvinvointialueen päätöksenteon aikataulut. Foorumit tulevat kokoontumaan noin 3-6 kertaa vuodessa.

Säännöllisesti toistuvia, molemmissa foorumeissa käsiteltäviä aiheita ovat esimerkiksi:

- hyvinvointialueen talousarvioesitys
- hankintasuunnitelma sekä palvelusetelien sääntökirjojen yleinen osa
- hyvinvointialueen strategian seuranta ja arviointi sekä tulevaisuustyö
- hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma ja näiden seuranta
- muut suunnitelmat väestön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi
- järjestöjen avustukset yleisellä tasolla
- yhteistyön toimivuus, kehittäminen ja arviointi

Palveluntuottajafoorumin sisällöissä huomioidaan erityisesti palveluntuottajien ja yritysten näkökulmasta keskeiset asiat hyvinvointialueella. Foorumia voidaan hyödyntää myös yhteistyön edistämisessä palveluntuottajien, Keski-Suomen kuntien sekä hyvinvointialueen välillä.

Järjestö- ja seurakuntafoorumi keskittyy erityisesti yhteisövaikuttavuuden mallin mukaisesti järjestöjen, hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyöhön sekä järjestöjen toimintaedellytysten vahvistamiseen

Asian aiempi käsittely

Asiaa ovat käsitelleet palveluntuottajien vaikuttamistoimielin 19.3.2025 § 12, 8.4.2025 § 12 sekä järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin 24.3.2025 § 15 ja 14.4.2025 § 20.

Järjestöt käsitelivät foorumia avoimessa tilaisuudessa 23.4.2025 ja yrittäjät 15.4.2025. Lisäksi asia oli esillä järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöydässä 16.4.2025.

Aluehallitus käsitteli toimintalinjauksia kokouksen jälkeisissä asioissa 13.6.2025.

Kaikkien tapaamisten kommentit ja kehitysehdotukset on huomioitu toimintalinjauksissa.

Aiemmat käsittelyt ovat oheisaineistoina.

Toimivalta

Hallintosääntö § 29

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää hyväksyä 1) liitteen 1 mukaisesti järjestö- ja seurakuntafoorumin toimintalinjauksen sekä 2) liitteen 2 mukaisesti palveluntuottajafoorumin toimintalinjauksen.
Päätös	